

Az államháztartási hiány csökkentésének hatásai

Hamecz István

igazgató

A Közgazdasági és Monetáris Politikai szakterület
vezetője

A 2006-os ESA deficit alakulása

Inflációs jelentés **-7,8%**

Változások:

Autópálya részleges elszámolása -0,6%

GFS keresleti hatás változása -0,5%

ESA-hiány alapeset -8,8%

Irak; követelés elengedés -0,2%

ÁPV Rt. üzleti célú befektetés -0,4%

ESA-hiány egyedi transzferekkel **-9,4%**

A fiskális pálya módosulása (2006)

Árvíz addicionális kiadás	-0,2%
Lakástámogatás	0,0%
BKV és metro	-0,2%
Beruházás ösztönzés	-0,1%
Gázkompenzáció túllépés	-0,4%
EU társfinanszírozás	-0,1%
Szervek pénzmáradvány	-0,4%
Önkormányzatok	-0,1%
TB Alapok	-0,1%
<i>Összesen kereslet növelés:</i>	<i>-1,7%</i>

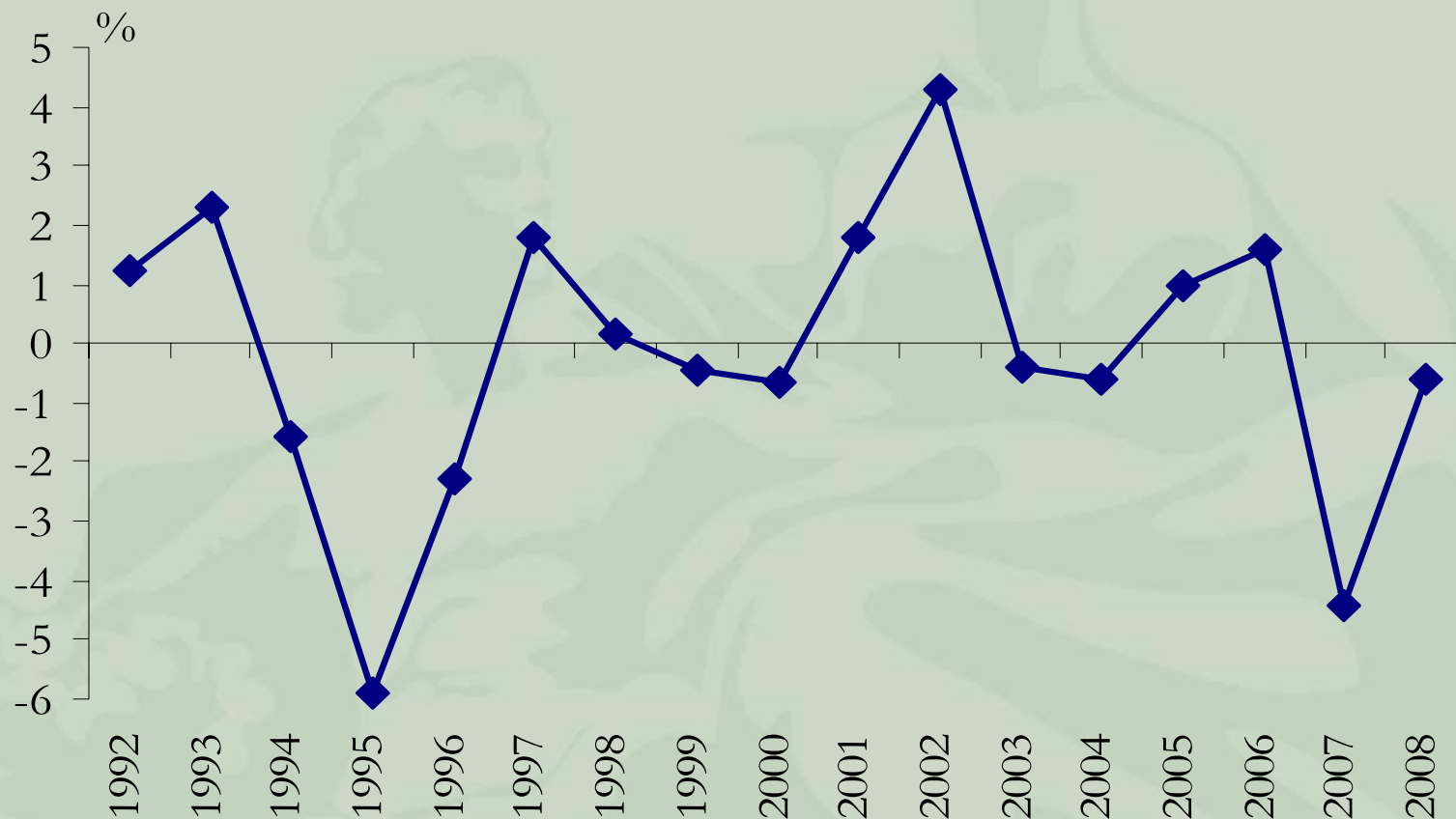
A fiskális pálya kiigazítása (2006)

<i>Nettó bevételi többlet</i>	0,8%
elsődleges hatások	0,9%
másodlagos hatások	-0,1%
Gázáremelés	0,1%
Ártámogatás (gyógyszer,közlek.)	0,2%
Effektív zárolás	0,2%
<i>Összes kereslet javulás:</i>	1,2%
<i>Kiigazítás keresleti hatása (GFS)</i>	-0,5%
<i>Addicionális kereslet ÁPV Rt.</i>	-0,4%
<i>Kiigazítás keresleti hatása (SNA)</i>	-0,8%

A hiány várható alakulása az intézkedések után

	2006	2007	2008
ESA	9,0- 9,4 -9,7	4,2- 4,6 -5,4	3,5- 4,0 -4,8
Módszertani kockázat	0,5	1,0	1,0
SNA	10,1- 10,6 -10,9	5,8- 6,2 -7,0	5,1- 5,6 -6,4
Keresleti hatás	1,1- 1,6 -1,9	(-4,8)-(-4,4)-(-3,6)	(-1,1)-(-0,6)-0,2

A fiskális keresleti hatás alakulása

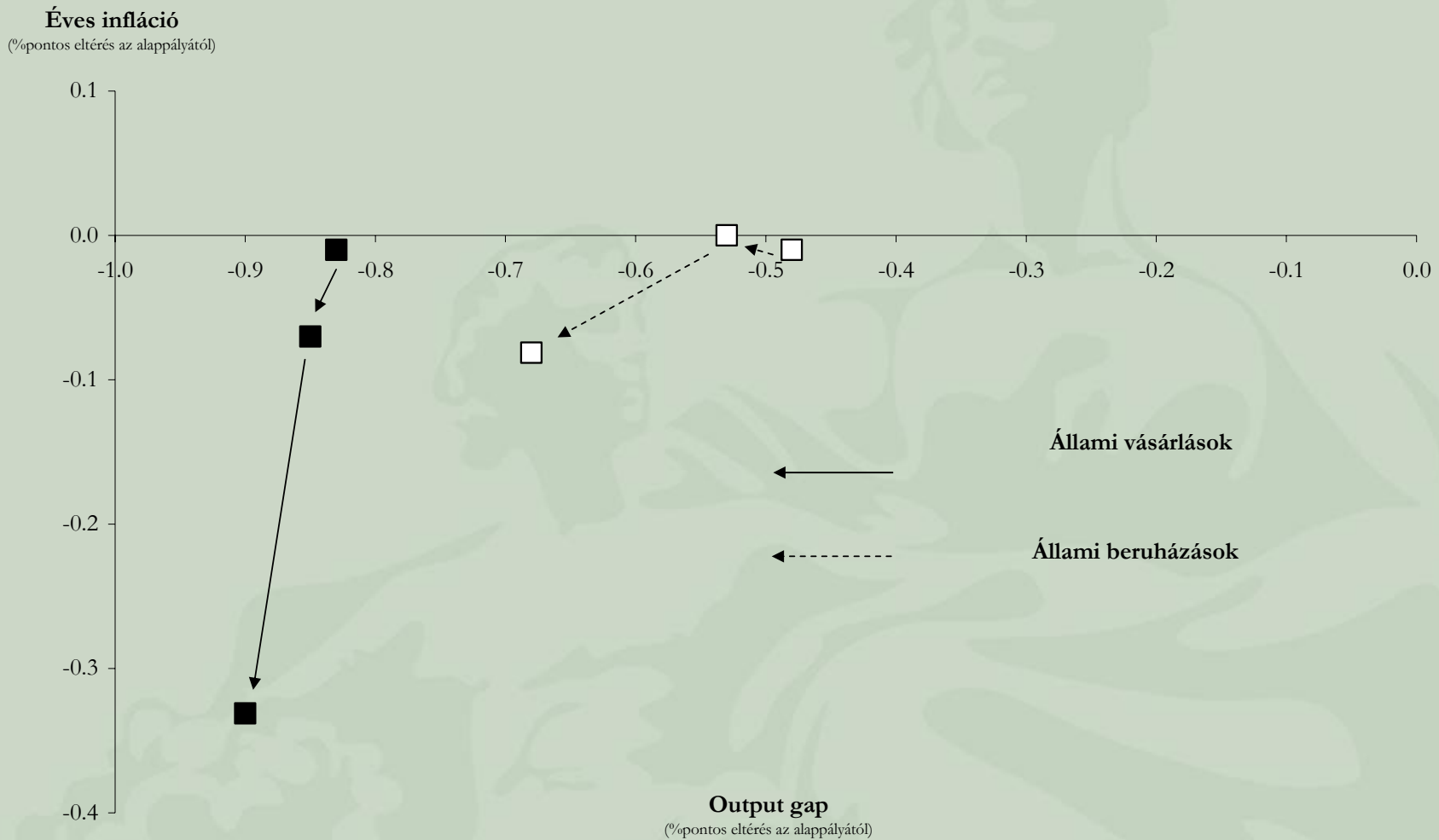
A várható hatásokról

- 4 „tisztá típust” érdemes elemezni (Horváth és társai, MNB Műhelytanulmányok 52, 2006)
- Mindegyik kiigazítás átlagosan 1%-os megtakarítást jelent
- A valóság: mindennek a keveréke
- Elemzési eszköz: MNB NEM modell
 - neokeynesi modell, döntően hátratekintő várakozásokkal
 - magyar gazdaságra becsült

1. Az árupiacon keresztüli konszolidáció

- állami fogyasztás és beruházás visszafogása
- relatíve nagy első évbeli áldozat (0,5-0,9 közötti multiplikátor)
- állami beruházások visszafogása az importtartalom miatt kisebb áldozattal jár
- Pozitív inflációs hatás: viszonylag kicsi (max - 0,35% 3 év múlva)

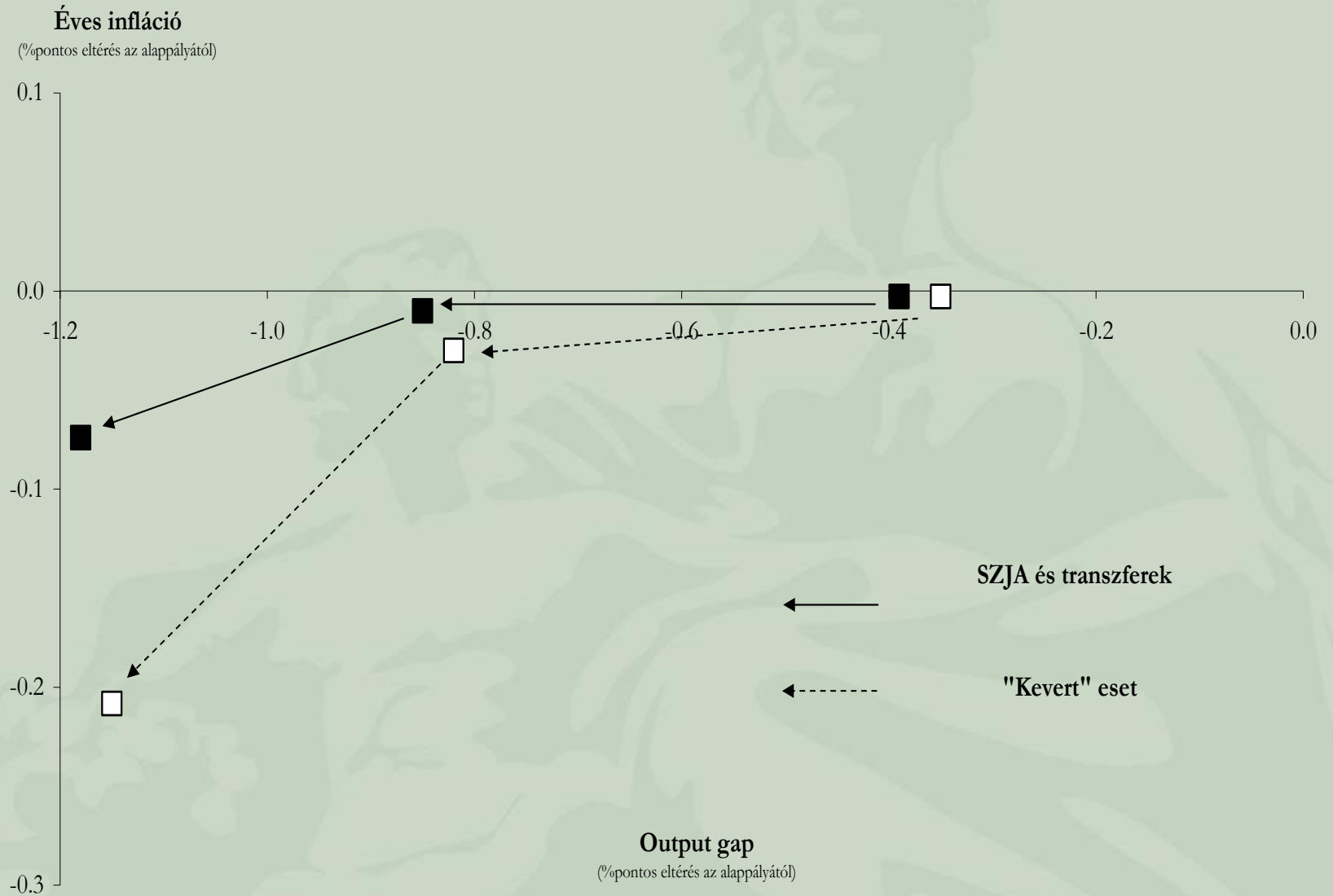
Árúpiacon keresztüli hatások

2. A jövedelmeken keresztüli hatások

- (áttételes hatások) – adóemelés, transzfer-csökkentés
 - rendelkezésre álló jövedelmen keresztül
 - Fontos: nem feltételezünk munkakínálat változást (pedig az adórendszer struktúrája lehet munkaösztönzőbb)
- itt minden „lassan” hat
- rövidtávon kis GDP áldozat, hosszabbtávon erős
- kisebb mértékű pozitív inflációs hatás

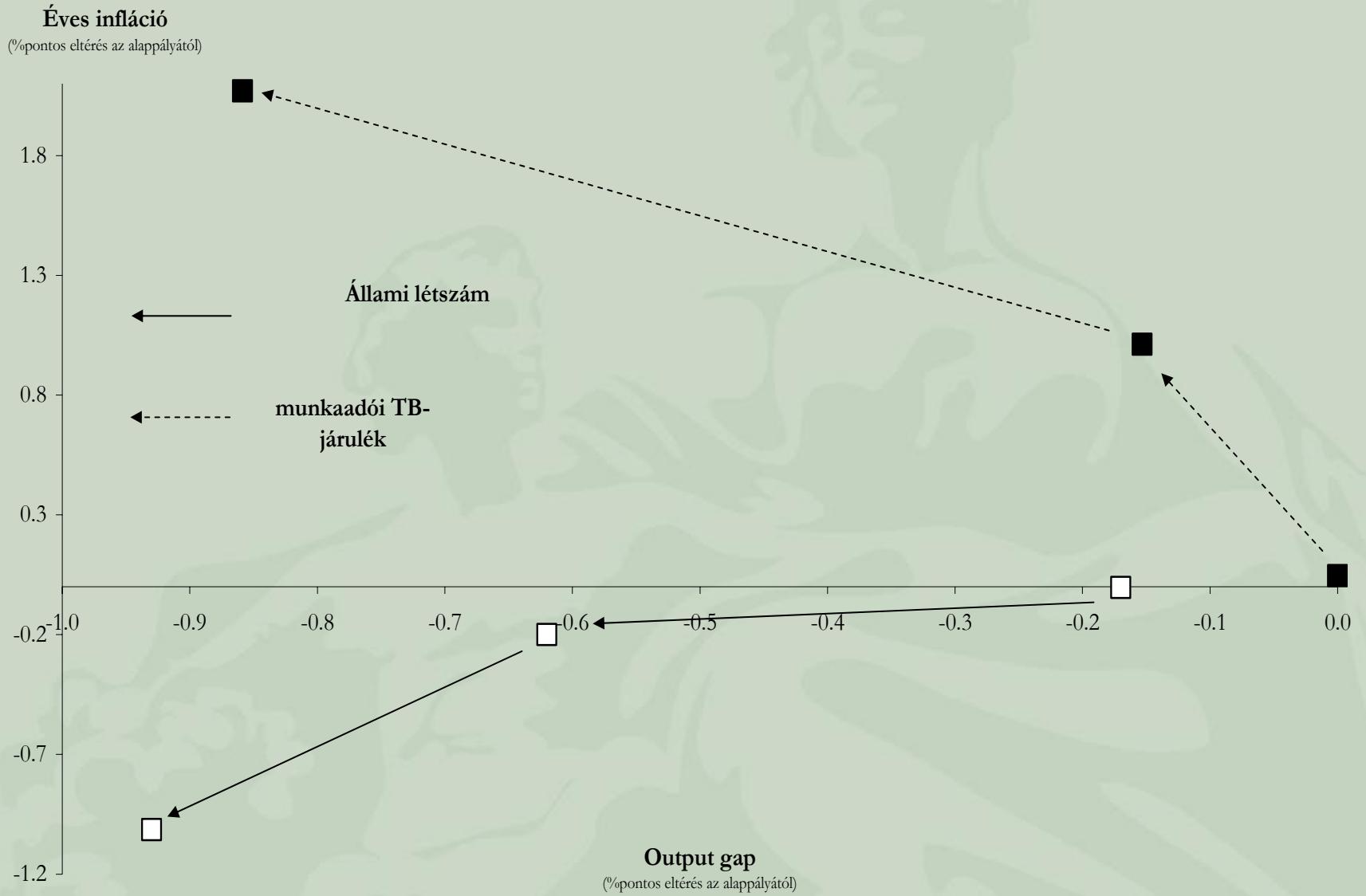
Jövedelmeken keresztüli hatások

3. A munkapiacon keresztüli hatások

- létszámleépítés vagy munkaadói TB-járulék emelés
- Összességében: lassan kibontakozó hatások, de azok erősek
- GDP hosszabb távon egyik legnagyobb áldozat
- Infláció: más a két scenárió
 - TB-emelés infláció gerjesztő
 - létszámleépítés infláció csökkentő
- TB-járulék emelésnél a monetáris politika dilemmája lép fel

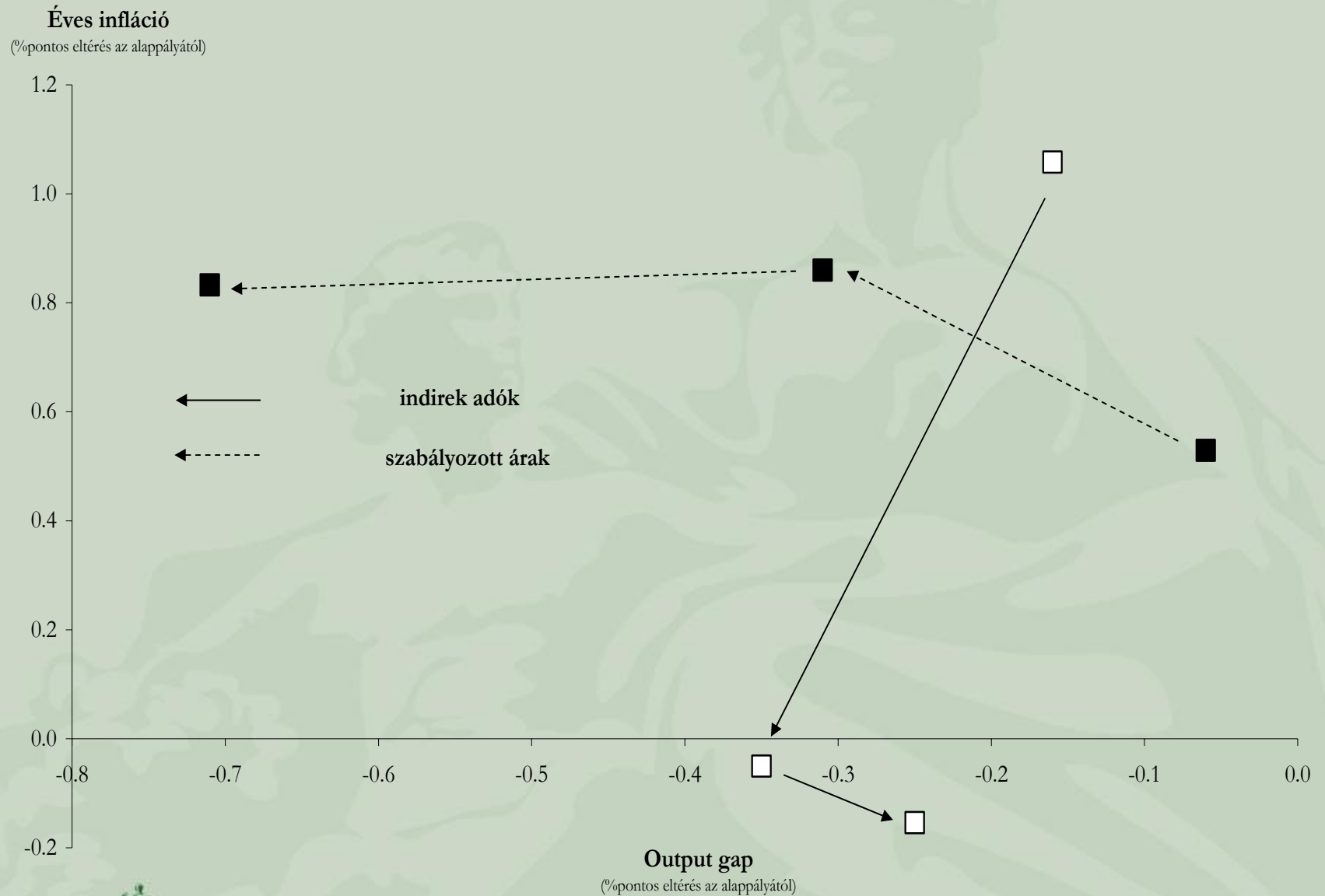
Munkapiacra keresztüli hatások

4. Áraikon keresztüli hatások

- indirektadó emelés vagy szabályozott ár emelés
- indirekt adó: csak átmeneti infláció emelkedés és (enyhe) gdp visszaesés
- szabályozott ár: perzisztens infláció emelkedés, relatíve nagy hosszabbtávú GDP áldozat
 - Monetáris politikai dilemma itt is

Árakon keresztüli hatások

A monetáris politikai dilemmája

- Policy szempontból háromféle kiigazítás lehet
 - GDP alig változik + infláció átmenetileg nő (áfa-emelés, 4A)
 - GDP – infláció csökken rövidtávon (1, 2)
 - GDP csökken – infláció nő rövidtávon (szabályozott árak, TB-járulék emelés, 3, 4B)
- Monetáris politika egész más szituációban lehet
 - 1. típus: nincs szükség monetáris reakcióra
 - 2. típus: lazíthat
 - 3. típus: nem egyértelmű: függ a reakciófüggvényről
 - mekkora súllyal szerepel az infláció
 - mekkora a várakozásokra gyakorolt hatás

Az intézkedések előzetes értékelése

Májusi inflációs riport

	GDP	Infláció	Fiz.mérleg
2006	4,5	2,1	8,3
2007	4,2	3,3	8,2
2008	3,8	3,2	8,0

A kiigazítás után

	GDP	Infláció	Fiz.mérleg
2006	4,5	3,3	8,3
2007	2,0-3,0	6,0-7,0	5,0-6,0
2008	2,0-3,0	3,5-4,5	5,0-6,0

Az intézkedések kvalitatív értékelése

- A sebezhetőség szempontjából a jó irányba tett első lépés
- A hosszú táv fenntarthatóság szempontjából nagyon gyenge szerkezet
 - Bevétel orientált
 - Inflatórikus
- Fiskális transzparencia nem javult
- Gyenge kommunikáció

Köszönöm a figyelmüket!

Az előadásban szereplő megfontolások nem feltétlenül azonosak a Monetáris Tanács vagy az MNB hivatalos álláspontjával.